

Kako se razvija jezik i govor u vašeg djeteta

Svako je dijete jedinstveno i ima svoj individualni tempo razvoja. Tabele u letku predstavljaju, u prosjeku, uzrast do kojeg će većina djece savladati navedene vještine. Ukoliko Vaše dijete nije svladalo neku od vještina navedenih za pojedini uzrast, to ne mora značiti da ono ima poremećaj u jezično-govornom razvoju. Ipak, ukoliko ste odgovorili sa «NE» na većinu tvrdnji obratite se logopedu radi daljnjeg savjetovanja.

Slušanje i razumijevanje	Jezik i govor
<p><i>Od rođenja do 3 mjeseca</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Boji se jakih zvukova. Utiša se ili smije kada mu se govori. Izgleda da prepoznaje Vaš glas i smiri se ako plače. Povećava ili smanjuje cuclanje kao odgovor na zvukove. 	<p><i>Od rođenja do 3 mjeseca</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Proizvodi glasove i zvukove zadovoljstva (guče). Plače različito za zadovoljavanje različitih potreba. Smiješi se kada Vas vidi.
<p>Treba se zabrinuti ako</p> <ul style="list-style-type: none"> majka ne komunicira s djetetom postoje teškoće u hranjenju zbog oralno-motornih problema 	
<p><i>4 - 6 mjeseci</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Okreće oči u smjeru odakle dolaze zvukovi. Odgovora na promjene u tonu Vašeg glasa. Primjećuje igračke koje proizvode zvukove. Obraća pažnju kada čuje glazbu 	<p><i>4 - 6 mjeseci</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Brljavi zvukovi koji sliče govoru s više različitih zvukova, uključujući p, b i m (pa-pa,ba-ba,ma-ma...) Vokalizira uzbuđenje i nezadovoljstvo. Proizvodi grgljajuće zvukove kada ga se ostavi samog ili kada se igra
<p>Treba se zabrinuti ako</p> <ul style="list-style-type: none"> Dijete veći dio vremena šuti Ne razvija kontakt očima Slabo ili nikako reagira na buku 	

Slušanje i razumijevanje	Jezik i govor
<p><i>7 mjeseci – godinu dana</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Uživa u igrama skrivača Okreće se i gleda u smjeru odakle dolaze zvukovi. Sluša kada mu se govori. Prepoznaje riječi za obične predmete poput «šalica», «cipela» i «sok». 	<p><i>7 mjeseci – godinu dana</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Brljanje ima i duge i kratke grupe zvukova kao «tata upup bibibibi» Koristi se govorom ili zvukovima koji nisu plač kako bi dobilo i zadržalo pažnju. Imitira različite govorne zvukove. Izgovara 1 ili 2 riječi (pa-pa, tata, mama) iako ne moraju biti jasni.
<p>Treba se zabrinuti ako</p> <ul style="list-style-type: none"> se ne upušta u vokalnu igru s odraslima nije počelo ili je prestalo brbljati nema dosljedne reakcije na buku ne pokušava komunicirati vokalizacijom ili pokazivanjem ne reagira na pojedine riječi i zapovjedi ne služi se nizom različitih glasova u raznim intonacijama 	
<p><i>1 – 2 godine</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Pokazuje na nekoliko dijelova tijela kada ga se upita. Sluša jednostavne zapovjedi i razumije jednostavna pitanja («Kotrljaj loptu», «Poljubi bebū»). Sluša kratke priče, pjesmice i stihove. Pokazuje slike u knjizi kada ih se imenuje 	<p><i>1 – 2 godine</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Svakog mjeseca izgovara sve više riječi. Koristi 1-2 upitnih riječi («Gdje maca?», «Ide pa-pa?», «Što to?»). Sláže po 2 riječi zajedno («još kolača», «neće soka», «mamina knjiga»). Koristi mnoge različite suglasnike koje dolaze na početku riječi

<p align="center">Treba se zabrinuti ako</p> <ul style="list-style-type: none"> • ne razumije verbalne naloge (npr. «daj medu») <ul style="list-style-type: none"> • nije zainteresirano za govor • ne pokušava oponašati govor odraslih • samo «mumlja» i pokazuje predmete, bez korištenja riječi 	
<p><i>2 – 3 godine</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Razumije razlike u značenju («idi - stani», «unutra - van», «veliko - malo», «gore - dolje»). • Sluša dvije zapovijedi za redom («Uzmi knjigu i stavi je na stol».) 	<p><i>2 – 3 godine</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ima riječ za skoro sve oko sebe. • Koristi 2-3 «rečenice» kako bi pitalo i razgovaralo o stvarima. • Njegov je govor razumljiv veći dio vremena i većini slušatelja koji ga poznaju. • Često traži ili usmjeruje pažnju na predmete tako što ih imenuje
<p align="center">Treba se zabrinuti ako</p> <ul style="list-style-type: none"> • ne izvodi dvočlane zapovijedi <ul style="list-style-type: none"> • ne povezuje dvije riječi • govor je nerazumljiv bliskim osobama <ul style="list-style-type: none"> • ne razvija se simbolička igra 	
<p><i>3 – 4 godine</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Čuje Vas kada ga zovete iz druge sobe. • Sluša televiziju ili radio na istom stupnju glasnoće kao i ostali članovi obitelji. • Razumije jednostavna pitanja: «tko?», «što?», «gdje?», «zašto?». 	<p><i>3 – 4 godine</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Govori o aktivnostima u vrtiću ili u kućama svojih prijatelja. • Ljudi izvan obitelji obično razumiju djetetov govor. • Koristi mnoge rečenice koje imaju 4 ili više riječi. • Obično govori lako, bez ponavljanja slogova ili riječi.

<p align="center">Treba se zabrinuti ako</p> <ul style="list-style-type: none"> • ima nerazumljiv govor <ul style="list-style-type: none"> • vokabular i reč. konstrukcija siromašni • izraženija i produžena nefluentnost govora (fiziološko mucanje) 	
<p><i>4 – 5 godina</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Obraća pažnju na kratke priče i odgovara jednostavnim pitanjima o njima. • Čuje i razumije veći dio onoga što je rečeno kod kuće i u vrtiću 	<p><i>4 – 5 godina</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Proizvodi glasove jednako čisto kao i ostala djeca. • Koristi rečenice s mnogo detalja (npr. «Volim čitati svoje slikovnice»). • Priča priče koje su dosljedne temi. • Lako komunicira kako s drugom djecom tako i s odraslima. • Izgovara veći dio glasova pravilno osim nekoliko kao što su l ,lj, r, s, z, c, š, ž ,č, ć, đ,dž (potrebna procjena logopeda) • Koristi se gramatikom jednako dobro kao i ostali članovi obitelji.
<p align="center">Treba se zabrinuti ako</p> <ul style="list-style-type: none"> • ne može ispričati kratak slijed događaja • postoje teškoće u razumijevanju složenijih jezičnih konstrukcija <ul style="list-style-type: none"> • je govor nerazumljiv • je prisutna loša artikulacija • se ne gubi nefluentnost • postoje teškoće u sporazumijevanju s drugom djecom 	

Logoped u vrtiću će:

- Pregledati i utvrditi jezično-govorni status djeteta
- Pozvat će roditelje na savjetodavni razgovor ako sami nisu uočili da njihovo dijete ima poteškoće.
- Savjetovati roditelje
- Po potrebi uključiti dijete u logopedski tretman
- Razraditi program rada
- Konzultirati odgajatelja
- Pratiti napredovanje jezično-govornog razvoja djeteta individualno i u grupi

Diana Plantak, mag. logoped

Email: logoped@tratincica.hr

Tel: 048/642-681